

2021-01-25

MSVAB-2021-00133-2

Erik Norin
VA-strateg

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.seanders.wannberg@regeringskansliet.se

Remissvar MittSverige Vatten & Avfall AB

En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet– Betänkande av 2020 års dricksvattenutredning, SOU 2021:81 (N2021/02620)

Inledning

MittSverige Vatten & Avfall (MSVA) vill inledningsvis säga att bolaget **ställer sig bakom de synpunkter som vår branschorganisation Svenskt Vatten lämnat i särskilt remissyttrande**. I föreliggande remissvar redovisar vi något förtydliganden och ytterligare synpunkter på utredningen.

Bakgrund

EU:s nya dricksvattendirektiv 2020 skiljer sig från det nuvarande dricksvattendirektivet i flera avseenden. En grundläggande skillnad är att det nya dricksvattendirektivet ställer krav på att det ska införas en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet som omfattar alla faser i dricksvattenproduktionskedjan.

Vidare införs bestämmelser som syftar till att komma till rätta med vattenläckage. Direktivet innehåller även bestämmelser om material i kontakt med dricksvatten. Dessutom ställer 2020 års dricksvattendirektiv krav på medlemsstaterna att förbättra tillgången till dricksvatten och att främja användningen av dricksvatten ur kran. Direktivet ställer också krav på medlemsstaterna att rapportera till EU beträffande olika frågor av betydelse för tillämpningen.

Utredningens uppdrag

Utredningens uppdrag har varit att föreslå hur 2020 års dricksvattendirektiv ska implementeras i svensk lagstiftning.

Riskbaserad metod

Den riskbaserade metoden för dricksvattensäkerhet som ska införas i svensk rätt består av tre komponenter: tillrinningsområdena för uttagspunkter för dricksvatten, försörjningssystemet och fastighetsinstallationer. Utredningen föreslår att

Vattenmyndigheterna ska utföra riskanalysen i tillrinningsområdena för uttagspunkten av dricksvatten.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) föreslås ansvara för samordningen av Vattenmyndigheternas arbete samt att HaV och SGU får meddela föreskrifter som Vattenmyndigheterna ska följa i detta arbete. Vidare föreslår utredningen att regeringen bör ge Livsmedelsverket och SGU i uppgift att samordna råvattenkontrollen samt Livsmedelsverket i uppgift att föreskriva hur råvattenkontrollen ska utföras.

Av 2020 års dricksvattendirektiv framgår att det är vattenleverantören som ska utföra riskbedömningen avseende försörjningssystemet (vilket antas avse vattenverk och distributionssystem).

När det gäller riskbedömningen avseende fastighetsinstallationer föreslår utredningen att den ska utföras av Folkhälsomyndigheten och att detta bör regleras i 9 kap. miljöbalken och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

MSVA:s kommentar:

MSVA anser att länsstyrelserna ska svara för riskbedömningar och riskhantering avseende tillrinningsområden då de utför ett kontinuerligt arbete och hanterar frågor rörande vattenskyddsområden och fysisk planering m.m. löpande. Vattenmyndigheten arbetar i cykler och gör sina påverkansanalyser och klassningar under en period i cykeln.

När det gäller riskbedömning av försörjningssystemet är det av stor betydelse att förtydliga att undantaget som kopplas till mindre vattenleverantörer (färre än 500 pers och mindre än 100 m³/d) istället kopplas till försörjningsområdet och att det därigenom kan avse såväl enskild som allmän vattenleverantör.

Det är även viktigt att beakta säkerhetsperspektivet när det gäller insamling av data om vattenförsörjningssystemens risker och sårbarheter.

Material, beredningskemikalier och filtermaterial i kontakt med dricksvatten

Medlemsstaterna ska enligt 2020 års dricksvattendirektiv säkerställa att material som kommer i kontakt med dricksvatten uppfyller vissa krav. Endast produkter som innehåller slutmaterial som har godkänts i enlighet med direktivet får släppas ut på marknaden.

Boverket föreslås bli ansvarig för marknadskontroll av produkter som omfattas av artikel 11 i 2020 års dricksvattendirektiv. Kemikalieinspektionen bör bistå Boverket i marknadskontrollen vad gäller produkternas kemiska egenskaper. Boverket föreslås också bli ansvarig för samordning av frågor om material och produkter som kommer i kontakt med dricksvatten.

Medlemsstaterna ska även enligt direktivet säkerställa att beredningskemikalier och filtermaterial som kommer i kontakt med dricksvatten uppfyller vissa krav. Regleringen av beredningskemikalier och filtermaterial bör enligt utredningens bedömning även framöver hanteras inom livsmedelslagstiftningen. Livsmedelsverket har befogenhet att meddela de föreskrifter som behövs för att genomföra bestämmelserna om beredningskemikalier och filtermaterial i svensk rätt.

MSVA:s kommentar:

Det är ett viktigt arbete att komma till ståndpunkt i frågan "Material i kontakt med dricksvatten" som har cirkulerat i branschen i decennier. MSVA ställer sig bakom förslaget att Boverket får en samordnande roll och ett bemyndigande att meddela föreskrifter.

Vattenläckage

Genom 2020 års dricksvattendirektiv införs en skyldighet för medlemsstaterna att bedöma vattenläckagenivåer och överlämna resultaten till kommissionen inom en viss tid.

Bedömningen ska åtminstone omfatta vattenleverantörer som tillhandahåller minst 10 000 kubikmeter per dag eller försörjer minst 50 000 personer.

MSVA:s kommentar:

Detta är en av de viktigare frågor vi har att arbeta med då det har betydelse för ekonomi, resurshushållning och hälsomässiga aspekter. Det är viktigt att den utvärderingsmetod som väljs är adekvat och ger en likvärdig bedömning mellan olika huvudmän.

MSVA anser att det ska vara en och samma myndighet som svarar för insamling av uppgifter och som svarar för att ta fram en handlingsplan, och det bör vara Livsmedelsverket. Det är även bra att Livsmedelsverket har ansvar för uppgifter från råvattenintag till förbindelsepunkten.

Övervakning och bristande iakttagande

Medlemsstaterna ska enligt 2020 års dricksvattendirektiv vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att det utförs regelbunden övervakning av dricksvattnets kvalitet genom att verksamhetsutövarna skapar övervakningsprogram för dricksvattenproduktion, riskbedömning för tillrinningsområden och fastighetsinstallationer och ansvariga skall vara verksamhetsutövarna, Vattenmyndigheterna och Folkhälsomyndigheten.

MSVA:s kommentar:

Vi anser även att Livsmedelsverket behöver revidera dricksvattenföreskrifterna genom att mer tydligt beskriva vad ett 'korrosivt dricksvatten' innebär för parametervärden och vilka parametrar som avses.

Förbättrad tillgång till dricksvatten

MSVA har inga kommentarer.

Rapportering

Det är upp till respektive utpekad myndighet att fullgöra den rapporteringsskyldighet som följer av 2020 års dricksvattendirektiv genom att upprätta och sedan uppdatera de dataset som anges. Dataseten ska göras tillgängliga för Europeiska kommissionen, Europeiska miljöbyrån och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar.

MSVA:s kommentar:

De ökade rapporteringskraven kommer bli resurskrävande för VA-bolagen och bidra till ökade kostnader. MSVA menar att förslaget kring rapportering, som kommer att leda till dubbelarbete, d.v.s. samma uppgifter ska rapporteras flera gånger till olika myndigheter, inte är en önskvärd lösning. MSVA anser istället att man bör se över möjligheten en central rapportdatabas som myndigheterna sedan kan hämta data från.

Information till allmänheten

MSVA har inga kommentarer.